

Palm-passie 9-4-17 Bergkerk

Gemeente van Christus,

Elk jaar vormt de Palm-Passie zondag
de toegangspoort tot de Goede - of Stille Week
die voor ons ligt.

Heden hosanna morgen kruisigt hem!
Het is bekende dichtregel van Willem Barnard
het raakt aan de dubbelheid van Palmpasen.

De hosanna roep en de kruisigt hem schreeuw
zijn een en dezelfde stem.

Hier staan wijzelf op het spel.

De angstaanjagende destructieve kracht
die vrijkomt als mensen maar wat roepen.

En mensen roepen maar wat,
maar woorden zijn nooit onschuldig.

We herkennen het in onze dagen.

Niet zozeer het nieuwsfeit doet ertoe,
maar vooral de impact en de framing.

Wij leven in ons internettijdperk
in een voortdurende propagandaoorlog.

Stuitend hoe afgelopen dagen er van alles wordt geroepen over die
vreselijke gifgasaanval.

... mensen roepen maar wat ...

..en ondertussen krijg ik het beeld van die man
met zijn twee door het gas verstikte kinderen
in zijn armen maar niet uit mijn geheugen ...menselijke beschaving,
rede of redelijkheid, menselijke techniek, normen en regels ...

spiritualiteithet vervaagd
in de moraal het Volksempfinden.

Heden hosanna morgen kruisigt hem!

Mensen roepen maar wat!

Het verhaal van Mozes 'let my people go',
beweegt zich richting een climax.

Er is een opklimmende reeks ..tot de 10^e plaag,
de dood van de eerstgeborenen.
Het heeft mythische proporties aangenomen,
farao, zoon van de zonnegod,
elke avond gaat hij onder ... en in de nacht
- zo vertelt de Oud-egyptische mythologie-,
voert hij een gevecht met de nachtelijke slang,
om bij het krieken van de dag,
als de zon weer opklimt, als een stralende overwinnaar te voorschijn te
komen.
En juist in die nacht, zo vertelt het Bijbelverhaal,
zal de zoon van de zonnegod sterven.
Hier ligt geen toekomst,
het is een dooplopende weg,
de zon gaat niet meer op.

Martin Buber vertaalt plaag met “Streich”.
Hier wordt een dodelijke slag toegebracht.
Het beest van de nacht wordt verslagen.

Dit hebreeuwse woord, slag, Streich,
wordt ook elders in het bijbelboek Exodus gebruikt
in hoofdstuk 4, in dat duistere verhaal
waar wordt verteld dat s’ nachts
God Mozes zoekt om hem met een slag,
een ‘Streich’, te doden.
En dan volgt de scène met Sippora,
de vrouw van Mozes, zij stelt een daad,
een rituele daad, zij voltrekt het ritueel van de besnijdenis aan haar
zoon, ze raakt met het bloed van de besnijdenis de voeten van Mozes
aan
en – zo staat er – ‘Hij liet hem met rust’.
Zoals in het Paasverhaal
het bloed van het offerlam aan de deurposten,
het volk Israel zal beschermen tegen de doodsengel.

Het gaat door de nacht van angst en dood heen,
deze bevrijdende beweging van God uit

trekt een bevrijdend spoor in de tohuwaboer,
in het woeste en vormeloze leven
... en het scheidt levensruimte.

De spanning is ondragelijk.
Het gaat er onderdoor,
het onrecht en het kwaad, de bizarre lotgevallen ... de wrede
werkelijkheid ... de machten van de nacht
het is reëel en alomtegenwoordig
een worsteling op leven en dood, zo kan het zijn,
en toch ... een nieuwe horizon opent zich.

Het is u misschien opgevallen in de lezing,
Dat merkwaardige gedeelte,
waarin het volk wordt opgedragen
om 'goud en zilver te vragen bij de Egyptenaren'. Alsof het volk bij
de uittocht eerst nog even
de Egyptenaren heeft geplunderd.
In een rabbijnse uitleg wordt een link gelegd
met het gebod om bij het vrijlaten van een slaaf
deze niet met lege handen te laten gaan,
'U moet hem met gulle hand een deel geven
van wat U hebt verdiend ... want bedenk
u bent zelf slaaf geweest'.
Het is een zeker recht van genoegdoening
voor gepleegde uitbuiting.
Een 'pay-back' voor de slavenarbeid.
Een gebaar van 'Wiedergutmachung'.

Is genoegdoening mogelijk?
Het bevrijdingsverhaal roept het verlangen wakker
naar heling, naar vrijheid,
en tegelijk laat het verhaal zien dat niet zomaar gaat
het kwaad en de angst wordt niet overkomen
maar eerder tussen wanhoop en hoop doorleefd.

Het gaat er onderdoor, ...wij gaan er aan onderdoor.

Pasen is niet zozeer het feest van de lente.
Pasen is niet gebouwd op continuïteit
maar op discontinuïteit, er is de breuk, de kloof,
de gebroken hemel en de gekruisigde mens.
Pasen is Kruispasen en Opstandingspasen.
Leven onder een gebroken hemel,
een hemel die breekt
door de gebrokenheid op aarde.
Daarmee raken we aan de kern van Pasen,
de hemel breekt over een gebroken schepping.
Dat is een onuitsprekelijk geheim
de hemel blijft onder de gebrokenheid van mensen
niet koud en afzijdig,..... maar de hemel breekt.
In Christus ontdekken wij Gods bewogenheid,
wij leven niet met de religieuze vraag of God misschien ook iets met
ons lot te maken heeft
maar wij leven vanuit het geloof
dat God ons lot deelt.

Gods grootheid blijkt in zijn vernedering,
de verhoogde is de gekruisigde.
Dat is het geheim van de gemeente van Christus.
Het gaat niet zozeer om onze godsdienst
maar om Gods mensendienst.

En die naamloze vrouw in het evangelie
met haar een kruikje kostbare mirre,
dat ze in één onbezonnen moment,
zomaar over het hoofd van Jezus uitgiet,
... die vrouw is onze voorganger
zij maakt het geheim van de Messias bekend,
door hem te zalven met alles wat ze heeft.
Zij heeft iets goeds gedaan zegt Jezus,
letterlijk staat er, wat zij had deed zij.

Zo gaat de weg naar Pasen.

En je bent daarbij geen toeschouwer,
maar een betrokkene, als vierder van de liturgie,
als een kind met een palmpaasstokje
dat zich overgeeft aan het spel en gaat bewegen.
Let op de beweging van Pasen!
En dan? Meebewegen.
Amen.